

Optimering af træning af grise til forsøg.

Hvordan vi sikrer at flere mennesker kan samarbejde om en god og effektiv træning af grise til forsøg.

På Novo Nordisk har vi valgt at have en 14 dages akklimatisering for nyankomne grise. Det vil sige, at der går 14 dage fra grisene ankommer til forsøgsstedet, til forsøgene starter. I denne periode skal dyrene:

- Komme sig ovenpå transportstress
- Vænne sig til nyt miljø (stald, foder, mennesker)
- En gang imellem får dyrene trivielle infektioner som er nye for dem (ofte diarre), som de skal komme sig over.
- Socialiseres til nye grupper
- **Trænes til de rutiner de kommer til at møde i forbindelse med forsøgene**

Træningsprogrammet er udformet til at vænne grisene til de rutiner, de kommer til at møde under forsøgene. Hvis grisene ikke trænes til procedurerne, vil de være usikre, bange og stressede. Nogle enkelte kan endda reagere ved at være aggressive.

Nogle af de ting grisene trænes til kan være:

- Vejning
- Blodprøvetagning
- Injektioner
- Mange dyr får lagt permanente katetre, bl.a. i ørerne, som skal berøres i forbindelse med forsøget
- Påsætning af halsbånd og forskellige liner fra halsbåndet, som skal gøre at dyret kan bevæge sig forholdsvis frit i forbindelse med prøveudtagning
- Enkeltopstaldning i en mindre boks i forbindelse med forsøget
- Generel berøring i forbindelse med undersøgelse af dyret

Der er mange grise, og de samme grise kan ikke altid trænes af den samme person. Derfor har vi indført en arbejdsbeskrivelse for, hvordan man skal træne dem. Ud over en arbejdsbeskrivelse, er der også lavet en video, som viser hvordan træningen skal foretages i forskellige situationer.

For at sikre et godt resultat, udfyldes efter hver træning et skema. På den måde sikres en god videregivelse af informationer om, hvor langt den enkelte gris er nået i træningen, og en mere ensartet og målrettet træning.

Når veltrænede grisene starter forsøg, er de vant til de almindelige rutiner, og er derfor rolige og samarbejdsvillige. Dette er bedre for dyrene, men også for dem som laver forsøgene.

Adfærdsskema:

Gris nr/stald:	Dato:	Skriv hvilket tal, som repræsenterer grisens adfærd (se adfærdsbeskrivelse)
<i>Ex. 53/S.02</i>	<i>25 Feb. 2016</i>	<i>3</i>

Adfærds beskrivelse (eks. På observeret adfærd)
1. Tryg: Imødekommende, ønsker kontakt, ingen dårlig adfærd, kan klappes og berøres overalt uden at grisen flytter sig.
2. Stresset/bange: Skrigende grise, som ofte løber rundt i boksen og forsøger at undgå al kontakt.
3. Dominate grise: Ikke bange, frygtløse, skubber, bider og maser.
4. Utryg: Nervøs, flytter sig når man nærmere sig, utrygge lyde, skyder ryg, alligevel nysgerrig men nærmere sig med forsigtighed.